

## ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

## ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

116Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ, 10—11 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2016

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Τουρισμός προσαρμοσμένος στις ανάγκες των ηλικιωμένων»

(2016/C 120/03)

Εισηγήτρια: η κ. Annemiek JETTEN, δήμαρχος Sluis (NL/PES)

## ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

## Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. υπογραμμίζει την ανάγκη προσδιορισμού των διαφορετικών ομάδων ηλικιωμένων και εντοπισμού των αγοραστικών τους προτιμήσεων και αναγκών προκειμένου να αναπτυχθούν επιχειρηματικά σχέδια προσαρμοσμένα στην εξασφάλιση της καλύτερης δυνατής ανάπτυξης του φιλικού προς τους ηλικιωμένους τουρισμού στην ΕΕ, που θα αφορά τόσο τον ομαδικό όσο και τον ατομικό τουρισμό· τονίζει επίσης την ανάγκη εντοπισμού των διαφορετικών φραγμών που ενδέχεται να συναντήσουν οι ηλικιωμένοι τουρίστες (όπως η γλώσσα, η πρόσβαση σε πληροφορίες, οι οργανωτικές προκλήσεις, οι ηλικιακές διακρίσεις, η διαθεσιμότητα υγειονομικής περίθαλψης και υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης, η ταξιδιωτική ασφάλιση κ.λπ.), καθώς και εξεύρεσης τρόπων και μέσων για την υπέρβασή τους·
2. τονίζει ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικό να προσδιοριστεί στο μέλλον μια ηλικιακή ομάδα ή να συμφωνηθεί ένας ενιαίος ορισμός για τον τουρισμό των ηλικιωμένων, προκειμένου να είναι εφικτή η αποτελεσματική παρακολούθηση αυτού και η διενέργεια συγκριτικών μελετών με στόχο τη **βέλτιστη αξιοποίηση** του δυναμικού που εμπερικλείει αυτός ο αναπτυσσόμενος κλάδος της αγοράς·
3. υπογραμμίζει ότι είναι απόλυτη ανάγκη να υπάρχει μια αρχική αγορά μεγάλης κλίμακας, σε συνδυασμό με την εγκατάσταση του **διαδικτύου υψηλής ταχύτητας** σε ολόκληρη την Ευρώπη, προκειμένου να παρασχεθούν στις ενδιαφερόμενες περιφέρειες όλες οι δυνατότητες για την ανάπτυξη και την αξιοποίηση ενός στρατηγικού και διατηρήσιμου ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος (στον τουρισμό). Αυτή η υποδομή θα μπορούσε να **ωφελήσει** ιδιαίτερα τις μικρομεσαίες τουριστικές επιχειρήσεις·
4. ζητεί από την Επιτροπή να θέσει τον τουρισμό των ηλικιωμένων ατόμων στο επίκεντρο του **ψηφιακού θεματολογίου για την Ευρώπη**, ως μηχανισμού για τη γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος·
5. είναι της άποψης ότι η πολιτική για έναν **προσαρμοσμένο στις ανάγκες των ηλικιωμένων τουρισμό απαιτεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση**. Ειδικότερα, οι αυτοδιοικητικές αρχές θα πρέπει να υιοθετήσουν μια **διατομεακή προσέγγιση** με τη συμμετοχή διαφόρων οργανισμών που δραστηριοποιούνται, π.χ. στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης, της φυσικής προσβασιμότητας ή των μεταφορών·
6. αναγνωρίζει ότι είναι σημαντικό να δημιουργηθεί μια **ευρωπαϊκή βάση δεδομένων** που θα περιλαμβάνει στοιχεία σχετικά με την πληθυσμιακή ομάδα των ευκατάστατων ηλικιωμένων που δεν θέλουν να είναι εξαρτημένοι. Μέσα σε αυτό το συστηματικό πλαίσιο μπορούν να αναπτυχθούν δείκτες και αναλύσεις που ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στο ζήτημα του αντίκτυπου που έχει ο αυξανόμενος πληθυσμός ηλικιωμένων στην προσφορά τουριστικών υπηρεσιών όσον αφορά τους προορισμούς, τις μεταφορές, τα αξιοθέατα, τη στέγαση, τις εμπορικές υποδομές, τους παρόχους πληροφοριών και τα μέσα ενημέρωσης που προσφέρουν στους τουρίστες ιδέες και γνώσεις που θα μπορούσαν να συμβάλουν σημαντικά στον εμπλουτισμό των ταξιδιωτικών εμπειριών τους. Λόγω της αύξησης του τουρισμού των ηλικιωμένων, η σημασία μιας τέτοιας βάσης δεδομένων θα αυξάνεται διαρκώς·

7. παραπέμπει στους στόχους της ευρωπαϊκής πολιτικής για τον τουρισμό του 2010 <sup>(1)</sup> για την «προώθηση ενός υψηλής ποιότητας τουρισμού, βιώσιμου, υπεύθυνου και συνεκτικού» καθώς και τη συνακόλουθη απασχόληση και κοινωνική ανάπτυξη στην ΕΕ·

8. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να δώσει μεγαλύτερη σημασία στην ανάπτυξη του τουρισμού στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων (ΕΔΕΤ), μετά από αξιολόγηση των αναγκών των τοπικών και των περιφερειακών αρχών. Παράλληλα, η Επιτροπή θα μπορούσε να παράσχει χρηματοδοτική στήριξη με τη συνέχεια του προγράμματος Calypso, εξασφαλίζοντας ότι οι τουριστικές επιχειρήσεις τυγχάνουν ιδιαίτερης προσοχής στο πλαίσιο του προγράμματος COSME και καθιερώνοντας ένα πρόγραμμα Erasmus+ για τους ηλικιωμένους. Δεδομένου του δυναμικού δημιουργίας θέσεων εργασίας που προσφέρει ο τομέας, η προώθηση του τουρισμού, ιδίως όσον αφορά τις ΜΜΕ, πρέπει να καταστεί μία από τις αιχμές του πολυετούς πλαισίου για την περίοδο μετά το 2021·

9. υπογραμμίζει πως η προσβασιμότητα είναι θεμελιώδους σημασίας για την εξασφάλιση της ομαλής διεξαγωγής κάθε τουριστικής δραστηριότητας, ιδίως για τους ηλικιωμένους, καθώς η πρόσβασή τους σε τουριστικούς προορισμούς και σημεία ενδιαφέροντος (ξενοδοχεία, ιαματικά λουτρά κ.λπ.) μέσω βιώσιμων, άνετων, οικονομικά προσιτών μεταφορών προσαρμοσμένων στις ανάγκες των διαφορετικών ηλικιακών ομάδων των τουριστών αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για το ίδιο το ταξίδι. Θα ήταν κατά συνέπεια σκόπιμο να συμμετάσχουν οι μεταφορείς, όπως οι αεροπορικές εταιρείες, οι εταιρείες επιβατικής ναυτιλίας και λεωφορείων, οι σιδηροδρομικές εταιρείες και τα κρουαζιερόπλοια, για την καθιέρωση συνεργασίας μεταξύ τους, ώστε να εξασφαλιστεί η διαλειτουργικότητα μεταξύ των διαφορετικών μέσων μεταφοράς προκειμένου οι ηλικιωμένοι να μπορούν να φτάσουν εύκολα και άνετα στον τουριστικό προορισμό τους, συμπεριλαμβανομένων των απόμακρων περιοχών·

10. υποστηρίζει, στο πλαίσιο αυτό, την πρόταση της διακομματικής ομάδας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την ανάπτυξη του τουρισμού στην Ευρώπη να ανακηρυχθεί το 2018 «**Ευρωπαϊκό έτος Τουρισμού**». Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις εγκαταστάσεις για τους ηλικιωμένους και την προώθηση του τουρισμού κατά τη χαμηλή και τη μεσαία τουριστική περίοδο·

11. εφιστά την προσοχή στη ζωτική σημασία που έχει ο τουρισμός για πολλές περιφέρειες της Ευρώπης, λόγω του εισοδήματος και της απασχόλησης που παράγει, και τονίζει ότι ο τουρισμός είναι επίσης απολύτως απαραίτητος για ορισμένες περιοχές προκειμένου να προωθηθεί και να διατηρηθεί το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα που διαθέτουν. Ο τουρισμός προσφέρει ιδιαίτερο δυναμικό ανάπτυξης και σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα με πολλούς οικονομικούς, κοινωνικούς και πολιτιστικούς κλάδους. Είναι συχνά η κινητήρια δύναμη που επιτρέπει να αναπτυχθεί και να ενισχυθεί κατά τρόπο ολοκληρωμένο, βιώσιμο και στρατηγικό η ανταγωνιστικότητα των περιφερειών. Οι αυτοδιοικητικές αρχές διαδραματίζουν καίριο ρόλο στο εγχείρημα αυτό. Είναι, συνεπώς, πάρα πολύ σημαντικό να αξιοποιηθούν με τον καλύτερο τρόπο η τεχνογνωσία και η πείρα τους με την προαγωγή της τοπικής και περιφερειακής συνεργασίας σε ευρωπαϊκή κλίμακα·

12. υπενθυμίζει ότι οι ηλικιωμένοι συνεισφέρουν σημαντικά στην ανάπτυξη του ευρωπαϊκού τουριστικού κλάδου και αντιπροσωπεύουν ένα τεράστιο δυναμικό αγοράς. Επιπλέον, σημειώνει πως οι Ευρωπαίοι άνω των 65 ετών διαθέτουν συνολική δυνατότητα δαπανών άνω των 3 000 δισεκατ. ευρώ, ενώ ο αριθμός των ατόμων με περιορισμούς λόγω ηλικίας θα αυξηθεί από 68 εκατ. το 2005 σε 84 εκατ. το 2020. Σήμερα πάνω από 128 εκατ. πολίτες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δηλαδή περίπου το 25 % του συνολικού πληθυσμού, είναι μεταξύ 55 και 80 ετών. Ωστόσο, 41 % των Ευρωπαίων από τα 28 κράτη μέλη δεν έχουν ταξιδέψει ποτέ έξω από τη χώρα τους, ενώ 7 στους 10 ηλικιωμένους πραγματοποιούν μόνον εγχώριες μετακινήσεις·

13. παρατηρεί ότι αυτή η δημογραφική εξέλιξη έχει σημαντικό αντίκτυπο στη ζήτηση τουριστικών υπηρεσιών και στην αγορά εργασίας. Η τουριστική βιομηχανία αποδείχθηκε σαφώς ανθεκτικότερη σε εξωτερικούς κλονισμούς/κρίσεις από ό,τι αναμενόταν. Στην τρέχουσα οικονομική συγκυρία, οι δαπάνες στον τομέα της αναψυχής και του τουρισμού παραμένουν σημαντικές. Ο τουριστικός κλάδος είναι μείζονος σημασίας καταναλωτής εργατικού δυναμικού. Συμβάλλει σημαντικά στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στην κοινωνική ανάπτυξη, και αξίζει να τύχει ιδιαίτερης προσοχής στο προσεχές πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο·

14. εφιστά την προσοχή στις πολλές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η τουριστική βιομηχανία, όπως: α) στην αλλαγή της δημογραφικής διάρθρωσης, β) στις ψηφιακές τεχνολογίες και γ) στη διαφοροποίηση της προσφοράς τουριστικών προϊόντων. Ο παγκόσμιος ανταγωνισμός εξαφάνισε τις συμβατικές στρατηγικές μάρκετινγκ προς όφελος στρατηγικών που καθιστούν πιο προσιτή την παροχή περισσότερο ευέλικτων υπηρεσιών στους τουρίστες·

15. είναι πεπεισμένη ότι η υψηλή ποιότητα, η βιωσιμότητα, η συνεχής καινοτομία και η ύπαρξη καλά καταρτισμένου προσωπικού αποτελούν βασικούς παράγοντες για την ανάπτυξη ενός τουρισμού που ανταποκρίνεται στις ανάγκες των ηλικιωμένων·

<sup>(1)</sup> <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=celex:52010DC0352>

16. προτείνει, συνεπώς, να καθορισθεί, στο πλαίσιο των περιφερειακών επιχειρησιακών προγραμμάτων (ΕΠ), ποιος ακριβώς είναι ο αντίκτυπος της δημογραφικής πρόκλησης σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Τα εν λόγω ΕΠ αφορούν κυρίως την ανταγωνιστικότητα των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), την απασχόληση και την αγορά εργασίας αλλά και την κοινωνική ένταξη. Η προσέγγιση αυτή μπορεί να είναι καθοριστική για την καταπολέμηση της ανεργίας και το πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα για την απασχόληση στον τομέα του τουρισμού·

17. επισημαίνει πως για την επέκταση της τοπικής και περιφερειακής τουριστικής περιόδου, εντός και πέραν των ειδικών ηλικιακών ομάδων, οι πολιτικοί ιδύνοντες θα πρέπει να εξετάζουν και συγκεκριμένες ομάδες που έχουν κοινά ενδιαφέροντα, όπως την πολιτιστική κληρονομιά, την ιστορία, την εκπαίδευση, τη θρησκεία, τον αθλητισμό και τις δραστηριότητες αναψυχής·

18. παρατηρεί πως ο τουρισμός για λόγους υγείας αποτελεί αναπτυσσόμενο κλάδο του τουριστικού τομέα της ΕΕ και οι δύο διαστάσεις του (ιατρικός και ιαματικός τουρισμός) θα πρέπει να υποστηριχθούν. Είναι ζωτικής σημασίας, ιδίως από περιφερειακή σκοπιά, η προώθηση της ανταγωνιστικότητας και η μετατροπή των ευρωπαϊκών προορισμών σε προορισμούς αριστείας στον τομέα της υγείας με προσφορές υψηλής προστιθέμενης αξίας. Ο τουρισμός για λόγους υγείας καθίσταται το ταχύτερα αναπτυσσόμενο τμήμα της τουριστικής αγοράς, ιδίως μεταξύ των ηλικιωμένων για τους οποίους η αναζήτηση περιθάλψης αποτελεί έναν από τους κύριους λόγους ταξιδιού·

19. τρέφει την πεποίθηση ότι η βελτίωση των ψηφιακών τεχνολογιών με στόχο την ταχύτερη πρόσβαση στις ΤΠΕ εξυπηρετεί πολλαπλούς σκοπούς, μεταξύ των οποίων και ο προσαρμοσμένος στις ανάγκες των ηλικιωμένων τουρισμός, και μπορεί να συνδεθεί με τις σημαντικές προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η διευκόλυνση της πρόσβασης στις τεχνολογικές υποδομές θα συμβάλει σημαντικά στην ηλικιακή «ωρίμανση» της διαθέσιμης αγοραστικής δύναμης, που σήμερα συγκεντρώνεται, σε μεγάλο βαθμό, στην ηλικιακή ομάδα άνω των 50 ετών (δυναμικό της οικονομίας της τρίτης ηλικίας)·

20. εφιστά την προσοχή στη σημασία του γαστριμαργικού τουρισμού για τη δημιουργία βιώσιμων θέσεων απασχόλησης, την περιφερειακή ανάπτυξη και τη συνοχή, καθώς περί το ένα τρίτο των δαπανών των τουριστών αφιερώνονται στη γαστριμαργία·

21. συνιστά στις αυτοδιοικητικές αρχές να δώσουν προσοχή σε αυτές τις δράσεις στο πλαίσιο των ΕΠ, στην ανάληψη συμμετοχικού ρόλου, στην τόνωση των συμπράξεων δημόσιου-ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙ) και στην προώθηση και ανάπτυξη ενός τουρισμού προσαρμοσμένου στις ανάγκες των ηλικιωμένων. Η διοργάνωση δραστηριοτήτων επικοινωνίας για την προαγωγή της επίγνωσης του εμπορικού δυναμικού που προσφέρει αυτό το είδος τουρισμού πρέπει συνεπώς να αποτελέσει μία από τις κυριότερες προτεραιότητες των αυτοδιοικητικών αρχών·

22. παρατηρεί πως η τουριστική αγορά για τους ηλικιωμένους δεν είναι ομοιογενής. Όντως, οι ηλικιωμένοι αποτελούν μια ετερογενή ομάδα ατόμων με διαφορετικές ανάγκες, κίνητρα και προσδοκίες. Οι ηλικιωμένοι διατρέχουν τον κίνδυνο της κοινωνικής απομόνωσης και ο τουρισμός τούς προσφέρει την ευκαιρία να καλλιεργήσουν νέες κοινωνικές επαφές. Μελέτες δείχνουν ότι οι ηλικιωμένοι που συμμετέχουν σε τουριστικές δραστηριότητες δεν έχουν απλά καλύτερη υγεία και άρα μικρότερη εξάρτηση από τις υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης, αλλά και επιλέγουν ενεργά τους προορισμούς τους ώστε να απολαμβάνουν ποιοτικές υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας·

23. συνιστά να διατηρηθεί η σύνδεση με την ευρωπαϊκή σύμπραξη καινοτομίας με θέμα «Υγής γήρανση» όσον αφορά την προώθηση της κινητικότητας, την ασφάλεια, την προσβασιμότητα των δημόσιων χώρων, την υγειονομική περίθαλψη και τις κοινωνικές υπηρεσίες·

24. υπενθυμίζει στα θεσμικά όργανα της ΕΕ και στα κράτη μέλη ότι οι αυτοδιοικητικές αρχές διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στον συντονισμό τομεακών πολιτικών όπως οι μεταφορές, η φροντίδα, η χωροταξία των πόλεων και της υπαίθρου. Οι τομείς αυτοί έχουν με τη σειρά τους άμεσο και έμμεσο αντίκτυπο στον τοπικό τουρισμό, όπου οι υπηρεσίες παρέχονται από μικρές και μεσαίες οικογενειακές επιχειρήσεις·

25. συμφωνεί ότι οι αυτοδιοικητικές αρχές πρέπει να εκμεταλλευτούν τις ευκαιρίες που προσφέρει ο τουρισμός όσον αφορά την ανάπτυξη των «έξυπνων πόλεων», και ότι είναι σημαντικό να βασιστούν στις δεξιότητες των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) και να τις υποστηρίξουν. Πολλές από αυτές τις δραστηριότητες υποστήριξης θα μπορούσαν να έχουν στόχο την προώθηση της ευαισθητοποίησης. Πρόκειται, για παράδειγμα, για την ανάπτυξη ικανοτήτων που αποσκοπούν να διευκολύνουν την πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τις υπάρχουσες δυνατότητες χρηματοδότησης, τον συντονισμό συμπράξεων για έργα της ΕΕ, με την προώθηση, π.χ., προγραμμάτων αδελφοποίησης, και τη δημιουργία κοινοπραξιών βάσει βέλτιστων τοπικών και περιφερειακών πρακτικών όσον αφορά τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε πληροφορίες, υποδομές μεταφορών και προϊόντα προσαρμοσμένα στις ανάγκες όλων των ηλικιακών ομάδων·

26. καλεί τους αρμόδιους για τη χάραξη πολιτικής να δημιουργήσουν τις αναγκαίες προϋποθέσεις ώστε ο τουριστικός κλάδος:

— να προχωρήσει στην ανάπτυξη προσιτών και ποικίλων τουριστικών υπηρεσιών,

- να εντοπίσει επιτυχή παραδείγματα ορθών πρακτικών μεταξύ των οργανώσεων των ηλικιωμένων και να μεριμνήσει για τη διάδοσή τους, π.χ. με την καθιέρωση προγραμμάτων ανταλλαγής για ηλικιωμένους,
- να προχωρήσει στην ανάπτυξη τουριστικών προϊόντων για ηλικιωμένους,
- να στηρίξει τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις στον τουριστικό κλάδο για τη δημιουργία και την εμπορική προώθηση ειδικών πακέτων τουριστικών προσφορών στην περιοχή τους,
- να ενθαρρύνει τη διευκόλυνση των διασυνοριακών μεταφορών για τους ηλικιωμένους,
- να τηρήσει την αρχή της επικουρικότητας σύμφωνα με το άρθρο 195 ΣΛΕΕ, που προβλέπει μόνο υποστηρικτική αρμοδιότητα της ΕΕ στον τομέα του τουρισμού.

27. σημειώνει ότι τα διαδικτυακά συστήματα κράτησης, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και οι ηλεκτρονικές αγορές είναι μερικά μόνο παραδείγματα των εφαρμογών στον τομέα του τουρισμού που υπάρχουν στο διαδίκτυο. Οι τοπικές αρχές ενδέχεται επίσης να επιλέξουν τη χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων μηχανών αναζήτησης όπου παρέχουν στους χρήστες διαφανή πληροφόρηση ώστε οι ηλικιωμένοι να έχουν επίγνωση της ποιότητας και του κόστους που μπορούν να προσδοκούν. Ωστόσο, δεν είναι όλοι οι ηλικιωμένοι εξοικειωμένοι με τα διαδικτυακά συστήματα κράτησης και τους ιστοτόπους που περιέχουν κριτικές. Ωστόσο, δεν είναι όλοι οι ηλικιωμένοι εξίσου εξοικειωμένοι με τα διαδικτυακά συστήματα κράτησης και τους ιστοτόπους αξιολόγησης των παρόχων υπηρεσιών. Λόγω του ψηφιακού χάσματος, οι ηλικιωμένοι βασίζονται μερικές φορές περισσότερο στις παραδοσιακές μεθόδους κράτησης και τις προσωπικές επαφές, μεταξύ άλλων, με ταξιδιωτικούς πράκτορες·

28. είναι της άποψης ότι οι κοινωνικές επαφές «μπορούν να βοηθήσουν τους ηλικιωμένους να παραμείνουν υγιείς, ανεξάρτητοι και ενεργοί στην εργασία ή στην κοινότητά τους». Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την προώθηση των κοινωνικών δικτύων και της συμμετοχής των ενδιαφερομένων (ιδίως, ερευνητικών κέντρων και ιδρυμάτων, ιδιωτικών εταιρειών ΤΠ, της κοινωνίας των πολιτών, της τοπικής κοινότητας) στον σχεδιασμό και την ανάπτυξη τεχνολογικών διεπαφών, και την προσφυγή σε μια καθολική προσέγγιση για τη δημιουργία κοινοτήτων προσαρμοσμένων στις ανάγκες των ηλικιωμένων·

29. γνωρίζει ότι η συχνότητα ψηφιακής διάδρασης μεταξύ των ενδιαφερομένων έχει εξελιχθεί σημαντικά και τονίζει τη σημασία μιας ευρωπαϊκής βάσης δεδομένων. Προκειμένου να αξιοποιηθούν πλήρως τα διαθέσιμα μέσα, το Ηλεκτρονικό Παρατηρητήριο Τουρισμού θα μπορούσε να αποτελέσει μια βάση δεδομένων του τουρισμού ηλικιωμένων. Από την άποψη αυτή, απομένει ωστόσο να καθοριστεί ποιος θα επιληφθεί της ανάπτυξης του μοντέλου και της συλλογής δεδομένων όσον αφορά τους δείκτες·

30. επισημαίνει ότι οι αστρονομικές δαπάνες υγειονομικής περιθάλψης ενίσχυσαν το ενδιαφέρον για τη γήρανση του πληθυσμού και τη δημιουργία **διατομεακών εταιρικών σχέσεων**. Το θεματολόγιο της ηλεκτρονικής υγείας μπορεί συνεπώς να είναι ιδιαίτερα ωφέλιμο και για την ανάπτυξη του τουρισμού των ηλικιωμένων. Οι ηλικιωμένοι προβάλλουν τακτικά την υγεία ως δεύτερο λόγο που τους αποτρέπει από το να ταξιδέψουν. Η παροχή στους ηλικιωμένους (ηλεκτρονικής) πρόσβασης σε ιατρική περίθαλψη ποιότητας εκτός του τόπου κατοικίας τους μπορεί να εξαλείψει ή να μειώσει τις ανησυχίες τους. Έτσι θα μπορούσαν να αναζητήσουν περισσότερο την περιπέτεια κατά τον ελεύθερο χρόνο τους. Τα ταξίδια σε χώρες με πιο ήπιο κλίμα και οι νέες εμπειρίες μπορούν ταυτόχρονα να διακόψουν τη ρουτίνα της καθημερινότητας και να έχουν ευεργετικά αποτελέσματα για την υγεία·

31. επισημαίνει τη σημασία μιας οδηγίας για τη διασυνοριακή υγειονομική περίθαλψη και καλεί τις περιφερειακές και τις εθνικές αρχές να βελτιώσουν την πρόσβαση στην ενημέρωση σχετικά με τις υπηρεσίες υγείας που παρέχονται στο εξωτερικό για τους ηλικιωμένους, ώστε αυτοί να μπορούν να προβαίνουν σε τεκμηριωμένες επιλογές όσον αφορά τις διαδικασίες θεραπείας και περίθαλψης και να ταξιδεύουν στην ΕΕ χωρίς να φοβούνται για την υγεία τους·

32. ζητεί να βελτιωθεί η κινητικότητα, να αναληφθούν πρωτοβουλίες προαγωγής της ασφάλειας και να αυξηθεί εν γένει η προσβασιμότητα σε δημόσιους χώρους για όλες τις ηλικίες. Είναι ζωτικής σημασίας να υπάρχει στενή διασύνδεση του τουρισμού για ηλικιωμένους και της ευρωπαϊκής σύμπραξης καινοτομίας για την ενεργό και υγιή γήρανση·

33. τέλος, η ΕτΠ στηρίζει την ιδέα της δρομολόγησης ευρωπαϊκού συμφώνου των δημάρχων για τη δημογραφική αλλαγή και ζητεί να αναγνωριστεί ο τουρισμός ως σημαντικός τομέας πολιτικής, που μπορεί να συμβάλει στην τόνωση της καινοτομίας, την υγιή και ενεργό διαβίωση και τη στήριξη της διαγενεακής αλληλεγγύης.

Βρυξέλλες, 10 Φεβρουαρίου 2016.

Ο Πρόεδρος  
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών

Markku MARKKULA